

Silvia CIOBANU, Șef Centrul Marketing. Activitate editorială,
grad de calificare superior, Biblioteca Științifică USARB
silvia_ciobanu@mail.ru

Summary: *Library 3.0 is a new library science philosophy, a space for interaction, innovation, inspiration, creation. Get immediate information to users, regardless of location. Use methods of spreading like: tags, semantic web, web OPAC. Librarians constantly improved how to handle easily information with mobile technology, social media, dynamic web, widgets.*

Key-words: *3.0 MOBIL, Library 3.0, web OPAC, social networks, mobile application.*

3.0 MOBIL - portita succesului de marketing

Sîntem în epoca societății informaționale. Fluxul de informații indică viteză nelimitată, iar tehnologiile informaționale avansează vertiginos. Biblioteca 3.0 ne copleșește foarte repede. Accesul la resurse, serviciile oferite utilizatorilor se schimbă rapid. Dacă nu implementăm noi metode eficiente de furnizare a serviciilor vom fi neglijați de către utilizatori.

Semantic web, cloud computing, aplicații mobile, noi dispozitive de social media și noile tehnologii de căutare au inundat piața informației de ultimă oră. Ele contribuie ca colecțiile să fie disponibile imediat utilizatorilor bibliotecii, fără a ține seama de locația lor. Se folosesc noi metode de prezentare a informațiilor: tag-uri, semantic web, web OPAC etc.

Biblioteca 3.0 este o filozofie modernă virtuală, spațiu perfect pentru interacționare, inovare, inspirație, creare. *Cultura informației* este unul dintre principalele subiecte la conferințele IFLA, iar *Managementul cunoașterii* este principala disciplină în formarea bibliotecarilor la moment. Ei se perfecționează, se străduie să posede abilități tehnologice avansate. Știu cum să manipuleze cu tehnologia mobilă, social media, web dinamic, widget-uri. Prin oferirea conținutului calitativ, relevant, compact și concis, atragem un număr mai mare de utilizatori.

Cu apariția și dezvoltarea spațiului virtual mobil, totul se schimbă într-o clipă. Trendurile *touch screen* și *smartphone* evoluează rapid.

Folosirea rețelelor sociale mobile este o provocare atât pentru noi, bibliotecarii, cât și pentru utilizatori: Web site-ul bibliotecii, SMS-uri de referință, MOPACs (Mobile OPACs), Colecții mobile, e-Books mobile, instrucțiuni mobile, Audio / Video Tour Mobil, Servicii de referințe virtuale. WebOPACul mobil (Web OPAC prima dată a apărut în 1983 - DYNIX) este un pas important pentru Biblioteca noastră. Colecțiile sînt permanent alături de utilizatori. Bibliotecarul se străduie să opereze la perfecție noile tehnologii: să obțină informații solicitate și să le dispună utilizatorului; folosește căi alternative de furnizare a informației în cazul cînd un mijloc de comunicare nu reușește, el învață continuu. Satisfacerea solicitărilor de informații și cunoștințe ale utilizatorilor prin metode interactive, participative, personalizate, precum și de colaborare mobilizează și provoacă bibliotecarul la creativitate.

Web 3.0 este împărăția roboților, care navighează prin rețele în căutarea informației. Ce ne așteaptă mîine? Poate ei vor scrie textele, comunica în forumuri, scrie în bloguri în locul nostru. Mîine... Dar astăzi noi bibliotecarii sîntem pe poziții și vrem să se vadă munca noastră. Aplicațiile au scopul de a ne face munca mai ușoară, iar atunci cînd utilizatorul are un telefon deștept, primul lucru care trebuie făcut e să-l ajutăm să folosească aplicații utile și importante pentru programul de studiu. Numarul aplicațiilor destinate este enorm, o parte din ele fiind disponibile spre descărcare în mod gratuit:

Rețelele de socializare – site-uri care permit crearea unui profil personal, iar apoi comunicarea („Chat”) cu ceilalți utilizatori, discuții, împărtășirea informațiilor. Exemple principale ale site-urilor gen rețele de socializare sînt MySpace, Bebo, Facebook, Odnoklassniki, VKontakte, Google+ etc.

Wikis - permit crearea, editarea și împărtășirea informațiilor despre un anumit subiect. Wikipedia, este unul dintre cele mai populare siteuri din lume, care ajută la regăsirea informațiilor de orice natura într-un mod facil, relativ ușor și repede.

Video sharing permite uploadarea și împărtășirea clipurilor instituției cu restul comunității on-line. Un exemplu perfect este **YouTube**.

Photo sharing răspîndește imagini foto, oferă userilor posibilitatea de vizualizare și stocare a pozelor și imaginilor într-un cont personal ce pot fi vizualizate de utilizatori la solicitare. Aceste funcții le oferă **Flickr, Instagram** etc.

Platformele de știri furnizează cele mai recente informații publicate de orice gen din întreaga lume. De exemplu **Digg**, este unul dintre cele mai mari agregate.

Prezența în rețele sociale este un imperativ pentru Biblioteca noastră, mai ales cea din dispozitivele mobile, devenind obligatorie.

Cel mai mare, mai flexibil, mai protejat, mai curat site de social networking la moment este **Facebook** (peste 1,23 mldr utilizatori (numărul crește zilnic). 94% de instituții aplică Facebook în promovarea serviciilor. Este permanent în creștere furtunoasă de-a lungul anilor. Este una dintre cele mai populare site-uri sociale din întreaga lume. În comparație cu Odnoklassniki și VKontakte, Facebook dispune de cele mai bune filtre de depistare a conturilor dublicate sau false, iar asta înseamnă că numărul lor este foarte apropiat de cel real.

Facebook Mobile - este prezentul și viitorul. Peste 200 milioane de utilizatori de telefonie mobilă de azi sînt prezenți aici. Facebook anunță în mod constant mai multe comunicate și upgrade-uri pentru cele mai populare aplicații de Android și iPhone, care sînt tot mai mult și mai mult în cerere, în special în rîndul utilizatorilor tineri. BŞ USARB a creat cont, pe urmă pagină de Facebook. Pentru ca feedback-ul cu utilizatorii să fie bun, creem conținut corespunzător și interesant, pentru a stimula cantitatea solicitanților. Mesajele le postăm la momentul potrivit al zilei, cînd mai mulți utilizatori pot fi conectați la rețea, pentru a cîștiga mai multe like-uri, mai multe aprecieri a informației plasate.

Notă informativă: *Numărul utilizatorilor Facebook crește constant în R. Moldova. Pe parcursul anului 2013 cifra a crescut de la aproximativ 280 000 pînă la 360.000 (cca. 30%). Pînă*

la sfârșitul anului curent sînt toate șansele că va ajunge la 500 000 utilizatori. Numai din decembrie 2013 și pînă în ianuarie curent s-au înregistrat circa 20 de mii.

Șaizeci la sută din utilizatorii de **Twitter** sînt pe mobil, mult mai activi decît pe desktop. Acest lucru indică faptul că marketingul social media pe Twitter mobil trebuie optimizat de noi prin twitter app mobil, care partajează imediat informații de ultimă oră.

Pe **Flickr** activăm de mai mulți ani. A venit timpul să ne prezentăm și în **Instagram**, care este una dintre cele mai populare aplicații mobile: imagini de înaltă calitate, posibilități de decupare, suprapunere, Video Instagram, integrarea cu alte platforme: Facebook și Twitter.

Geotagging - Ajută utilizatorii să găsească o mare varietate de informații specifice locației. Se pot găsi imagini luate de aproape, poate de asemenea fi folosite pentru a găsi știri bazate pe locație, site-uri sau alte resurse.

LinkedIn - rețea socială pentru profesioniști. Aflîndu-ne în comunități profesionale, comunicăm pe diverse teme și partajăm informații utile. Preluăm diferite practici necesare activității.

Google+, deși a fost lansat cu mult fast, interesați de acest serviciu sînt mai puțini. Se așteaptă ca Google, optimizînd sistemul de căutare (SEO), să îmbunătățească utilizarea Google+. Biblioteca Științifică este prezentă pe Google+ în mai multe cercuri de interes.

Cloud computing este noua generație a tehnologiilor informației. O platformă extrem de practică de stocare virtuală și de acces rapid la hardware-ul și software-ul de pe Internet. „Norul” este doar o metaforă a Internetului. Un server - depozit a internetului, nor pufos Cumulonimbus alb, care acceptă conexiuni și informații care plutesc. Stocarea datelor se efectuează de la rețele diferite – fie domiciliu, fie birou. Elasticitatea serviciilor plutitoare ajută la evitarea încărcării de vîrf a server-ului și păstrarea resurselor informaționale la providerii internetului. De Cloud computing beneficiază astăzi aproximativ 15% din utilizatorii internetului.

Americanii egalează biblioteconomia cu ocrotirea sănătății, considerînd că sănătatea spirituală este la fel de importantă ca și sănătatea fizică a oamenilor. **Djess H. SHIRA, bibliolog din SUA menționa “că însemnătatea sau semnificația Bibliotecii este direct proporțională activității intelectuale din spațiile ei”.** Creșterea prestigiului Bibliotecii depinde de aspirația și ieșirea din formele tradiționale de activitate, încorporarea noilor metode și tehnologii. Mixul lor cu biblioteconomia tradițională este viitorul Bibliotecii.

Nu numai tehnologiile vor hotărî toate problemele. Bibliotecile micșorînd cheltuielile fizice, aruncă povara asupra activității intelectuale a bibliotecarului. Anual se editează 3 mln. de publicații. Un om poate să citească în mediu pe parcursul vieții 3 mii de publicații. Este oare nevoie de explicat funcția principală a bibliotecarului. Atît cît oamenii vor avea nevoie de cunoștințe va fi în vogă și profesia de bibliotecar. (ГИЛЯРЕВСКИЙ, Р. С. Библиотека в облаках. В: Науч. у техн. б-ку. 2014, nr.1, pp. 52-57.)

Codurile de răspuns rapid (QR - cod de bare sub forma unei matrici sau cod bidimensional), care poate fi citit de scanere mobile pentru coduri de bare, de telefoane mobile dotate cu camera sau de smartphone-uri. Codul consta în module negre aranjate într-un patrat pe fond alb. Informația codată poate fi un simplu text, o adresă de internet sau orice alte date. Creat de compania Denso-Wave (Japonia) în anul 1994, codul QR este unul din cele mai populare coduri de bare bidimensionale. QR reprezinta initialele de la cuvântul QuickResponse=RaspunsRapid. Pentru crearea codurilor QR accesați pagina www.biggu.com/qr. Aplicația este creată pentru iPhone, iPad și iPod Touch. Bibliotecile trebuie să comercializeze serviciile lor. Codurile de răspuns rapid este cel mai bun instrument pentru asta. Un cod QR este un cod de bare „2D” care pot fi citite de către cititoare, pot fi descărcate de telefoane inteligente, cu capacități de aparat de fotografiat – scanare. QR este un instrument bun în cazul în care biblioteca promovează servicii de: căutare, întrebă bibliotecarul, program, locații, tutoriale video, mass-media social. Utilizatorul va lua o imagine a codului și atunci poate avea acces la orice serviciu de bibliotecă dorit.

Vine. Viță de vie - o aplicație mobilă care permite crearea unui clip video (durata de 6 secunde). Este o aplicație gratuită și cea mai descărcată din App Store iOS. Se folosește în Bibliotecă pentru răspîndirea unor informații fulger.

Dropbox. Este cel mai simplu mod în care poți descarca poze și fișiere de pe iPhone. Se instalează această aplicație care creează un folder pe IP și unul pe iPhone care vor fi mereu în sincron. Trebuie doar plasat un document în folderul de pe calculator pentru ca acesta să apară și pe telefon.

Echipa Unified Social SUA a examinat de ce companiile îndreaptă publicitatea socială spre telefonii mobile.

40 % din informațiile din YouTube vin de la suporturi mobile.

- Tabletele vor eclipsa computerele personale până în 2015.
- Utilizarea Pinterest mobil a crescut cu 60%.
- 79 % din utilizatorii de telefoane mobile folosesc Twitter-ul zilnic.
- În multe țări, utilizatorii de rețele sociale utilizează dispozitive mobile ca punct de acces principal.
- Vizualizări informații de pe LinkedIn telefonie mobilă a crescut la 250% în 2013.
- Utilizatorii de telefoane mobile au partajat conținut mai des decât utilizatorii de desktop Utilizatorii de telefoane mobile Twitter sînt cu 66% mai mulți.
- Utilizatorii Facebook mobile au crescut cu 39%.

Pentru 3.0 mobil este necesar:

- să ne asigurăm că mesajele sînt relevante pentru utilizatorii de pe mobil
- utilizatorii țintă trebuie să fie conectați prin WiFi
- înainte de a posta să ne asigurăm că conținutul arată bine în feed-uri de telefonie mobilă
- să maximizăm aria de partajare a conținutului, ușor partajabil de pe dispozitive mobile
- dacă postăm un link, să ne asigurăm că este de la o pagină prietenoasă, fără viruși.

Concluzia ar fi că nici nu putem renunța de tot la aceste rețele de socializare dar nici nu putem permite ca acestea să ne domine:

- ✓ totul trebuie făcut cu măsură, este important să te menții în pas cu noutățile, să răsfoiești albumele virtuale,
- ✓ atîta timp cît virtualul și mobilul are un impact asupra personalității, înseamnă că reușești cu brio gestionarea situației,
- ✓ bibliotecarii trebuie să utilizeze tehnologii noi și avansate cu scopul de a ajunge mai rapid la utilizatorii secolului XXI,
- ✓ utilizatorii bibliotecii caută modalități mai eficiente de a obține informații și biblioteca trebuie să se schimbe rapid,
- ✓ Biblioteca 3.0 este centrată pe utilizator și este o completare virtuală a bibliotecii cu spații fizice,
- ✓ Biblioteca viitorului va acționa ca high-tech-ul Bibliotecii contemporane,
- ✓ Biblioteca are posibilitatea de a fi cu utilizatorul oriunde și oricînd - Bibliotecă de buzunar,
- ✓ Bibliotecile mobile sînt noua generație de biblioteci.

Bibliografie:

1. <http://www.infoeuropa.md/educatie/raportul-privind-imbunatatirea-calitatii-predarii-si-a-invatarii-in-universitati/>
2. http://library.spbstu.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=532:2014-06-24-17-53-40&catid=47:2010-11-01-09-37-42&Itemid=91
3. <http://www.helsinki.ru/helsinki-centre/blog/biblioteka>
4. <http://www.bcuculuj.ro/bibliorev/arhiva/nr16/biblio1.html>
5. <http://theoryandpractice.ru/posts/7870-biblio10>
6. http://www.biometrica.tomsk.ru/el_univ.htm
7. <http://bibliopolis.hasdeu.md/?bpa=2219>
8. <http://te-st.ru/2013/07/26/the-future-for-librarians/>
9. <http://designzoom.ru/2012/10/08/biblioteka-v-dalyan-kitay/>